

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o lokalni samoupravi obsega:

- Zakon o lokalni samoupravi – ZLS (Uradni list RS, št. 72/93 z dne 31. 12. 1993),
- Odločbo o razveljavitvi prvega odstavka 95. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 6/94 z dne 11. 2. 1994),
- Odločbo o razveljavitvi 13. člena ter prvega in tretjega odstavka 14. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93) in o ustavitvi postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti odloka o določitvi referendumskega območja za ustanovitev občine Koper in odloka razpisu referendumu za ustanovitev občine Koper (Uradni list RS, št. 38/94) (Uradni list RS, št. 45/94 z dne 22. 7. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 57/94 z dne 29. 9. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 14/95 z dne 10. 3. 1995),
- Odločbo o razveljavitvi prvega odstavka 101. člena zakona o upravi in tretjega odstavka 99.a člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 20/95 z dne 7. 4. 1995),
- Odločbo o razveljavitvi drugega stavka tretjega odstavka 64. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 9/96 z dne 16. 2. 1996),
- Odločbo o: – razveljavitvi 1. člena zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, – razveljavitvi prvega odstavka 99.a člena zakona o lokalni samoupravi, – razveljavitvi naslednjih točk v 3. členu zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin: točke I/11, točke V/13, kolikor se nanaša na upravne naloge, ki pomenijo izvrševanje občinskih predpisov s področja urejanja prometa, točke VI/1, kolikor se nanaša na pripravo lokacijske dokumentacije, točke VI/5, kolikor se nanaša na ugotavljanje javne koristi v skladu z občinskimi prostorskimi plani oziroma izvedbenimi akti, točke VI/7, kolikor se nanaša na prevzem upravnih nalog iz drugega odstavka 3. člena, četrtega odstavka 10. člena, tretjega odstavka 27. člena, prvega odstavka 28. člena, tretjega odstavka 41. člena in drugega odstavka 50. člena stanovanjskega zakona, iz pristojnosti mestnih občin, in točke VII/2, kolikor se nanaša na lokalne ceste, – razveljavitvi 9. člena zakona o spremembah in dopolnitvah stanovanjskega zakona, kolikor se nanaša na mestne občine, – ugotovitvi, da zakon o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, ni v skladu z ustavo, kolikor ne upošteva posebnega ustavnega statusa mestnih občin, in o naložitvi Državnemu zboru, da mora to neskladje z ustavo odpraviti v 9 mesecih od objave te odločbe v Uradnem listu RS, – ugotovitvi, da točke I/1, III/1, III/10, IV/1, V/6, V/19, VI/2, VI/3, VI/8 in VII/3 člena 3 zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, niso v neskladju z ustavo, – ugotovitvi, da točke V/13, VI/1, VI/5, VI/7 in VII/2 člena 3 zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, v preostalem niso v neskladju z ustavo, razen v delih iz točke 3 tega izreka (Uradni list RS, št. 44/96 z dne 9. 8. 1996),
- Zakon o dopolnitvi zakona o lokalni samoupravi – ZLS-G (Uradni list RS, št. 26/97 z dne 16. 5. 1997),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – ZLS-H (Uradni list RS, št. 70/97 z dne 14. 11. 1997),
- Zakon o spremembi zakona o lokalni samoupravi – ZLS-I (Uradni list RS, št. 10/98 z dne 12. 2. 1998),
- Odločbo o razveljavitvi četrte alineje prvega odstavka 37.a člena zakona o lokalni samoupravi v obsegu, kolikor je veljala pred njeno uveljavitvijo (Uradni list RS, št. 68/98 z dne 5. 10. 1998),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – ZLS-J (Uradni list RS, št. 74/98 z dne 3. 11. 1998),

- Odločbo o razveljavitvi tretjega odstavka 51.b člena, 51.c člena ter prvega, drugega in šestega odstavka 100. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 59/99 z dne 23. 7. 1999),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – ZLS-K (Uradni list RS, št. 70/00 z dne 8. 8. 2000).

ZAKON o lokalni samoupravi (ZLS)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 14)

1. poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon določa načela za ureditev samoupravnih lokalnih skupnosti.

2. člen

Občine so temeljne samoupravne lokalne skupnosti.

Občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja, in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni.

Po predhodnem soglasju občine lahko država z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti, če za to zagotovi tudi sredstva.

3. člen

Občine se samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti, tudi v pokrajine.

Pokrajine urejajo in opravljajo lokalne zadeve širšega pomena, ki presegajo zmogljivosti občin.

Po predhodnem soglasju oziroma sporazumu s pokrajino lahko država z zakonom prenese na pokrajino opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti, če za to zagotovi tudi sredstva.

4. člen

Mestna občina se ustanovi na območju mesta po postopku in ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

5. člen

Občine se na območjih, kjer živijo pripadniki madžarske in italijanske narodne skupnosti, oblikujejo tako, da je v njih zagotovljeno uresničevanje posebnih pravic narodnih skupnosti.

6. člen

Samoupravne lokalne skupnosti med seboj prostovoljno sodelujejo zaradi skupnega urejanja in opravljanja lokalnih zadev javnega pomena. V ta namen lahko združujejo sredstva in v skladu z zakonom ustanavljajo skupne organe ter organe skupne občinske uprave, ustanavljajo in upravljajo sklade, javne zavode, javna podjetja in ustanove ter se povezujejo v skupnosti, zveze in združenja.

Samoupravne lokalne skupnosti, njihove skupnosti, zveze in združenja lahko sodelujejo tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

7. člen

Samoupravne lokalne skupnosti so osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

8. člen

Samoupravne lokalne skupnosti se financirajo iz lastnih virov.

Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti izvajanja z zakonom določenih nalog, zagotovi potrebna dodatna sredstva država.

9. člen

Občina ima svoje ime, ki ga določi zakon. Zakon določi tudi sedež občine.

O imenu in sedežu občine oziroma njuni spremembi se ugotovi volja prebivalcev naselij, vključenih v občino, z referendumom.

Ime občine se določi po imenu središčnega ali drugega naselja v občini ali po krajinskem imenu. Ime občine je lahko sestavljeno iz imen več naselij v občini. Ime občine se mora razlikovati od imen drugih občin. Kot sedež občine se praviloma določi središčno naselje.

Pri določitvi imena in sedeža občine je treba upoštevati zgodovinske in prometne vidike ter ustaljene splošne krajinske oznake.

Kadar zaradi spremembe območja občine naselje, po katerem je imela občina ime ali je bilo sedež, ni več v tej občini, se v postopku za spremembo območja občine določi tudi novo ime ali sedež občine.

10. člen

Samoupravne lokalne skupnosti imajo pravico do uporabe lastnega grba in zastave. Grb in zastava se morata razlikovati od grbov in zastav drugih samoupravnih lokalnih skupnosti.

Samoupravne lokalne skupnosti uporabljajo pečat, ki mora vsebovati označbo in ime samoupravne lokalne skupnosti.

11. člen

Osebe, ki imajo na območju samoupravne lokalne skupnosti stalno prebivališče, so člani samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: občani).

Občani v samoupravnih lokalnih skupnostih odločajo o zadevah lokalne samouprave preko svetov, sestavljenih iz članov, ki jih volijo svobodno in tajno na podlagi neposredne, enake in splošne volilne pravice.

Občani v samoupravnih lokalnih skupnostih odločajo o zadevah lokalne samouprave tudi neposredno – na svojih zborih, z referendumom in preko ljudske iniciative.

II. poglavje OBMOČJE IN DELI OBČINE

12. člen

Območje občine obsega območje naselja ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev.

13. člen

Občina mora biti sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z zakonom.

Šteje se, da je občina sposobna na svojem območju zadovoljevati potrebe in izpolnjevati naloge iz prejšnjega odstavka, če so zagotovljeni naslednji pogoji:

- osemletno šolanje (popolna osnovna šola);
- primarno zdravstveno varstvo občanov (zdravstveni dom ali zdravstvena postaja);
- preskrba z življenjskimi potrebščinami (trgovina z živili in mešanim blagom);
- komunalna opremljenost (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, oskrba z električno energijo);
- poštne storitve;
- finančne storitve hranilnice ali banke;
- knjižnica (splošno izobraževalna ali šolska);
- prostori za upravno dejavnost lokalnih skupnosti.

13.a člen

Občina ima najmanj 5000 prebivalcev.

Ob ustanovitvi ima lahko občina manj kot 5000 prebivalcev, če gre za ustanovitev nove občine z združitvijo dveh ali več občin.

Zaradi geografskih, obmejnih, narodnostnih, zgodovinskih ali gospodarskih razlogov sme imeti občina izjemoma tudi manj kot 5000 prebivalcev.

Pri ustanavljanju občin se morajo kriteriji iz 13. in 13.a člena upoštevati kot celota.

14. člen

Občina se ustanovi in njeno območje določi z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju.

Postopek za ustanovitev občin in določitev njihovih območij ureja poseben zakon.

15. člen

Dvoje ali več sosednjih občin se lahko združi v novo občino, če se za to na referendumu v vsaki občini izreče večina volivcev, ki so glasovali.

Občina se lahko razdeli na dvoje ali več novih občin, če območje vsake od predvidenih novih občin izpolnjuje pogoje po tem zakonu in če se za to na referendumu na območju vsake od predvidenih novih občin izreče večina volivcev, ki so glasovali.

Del občine, ki obsega območje naselja ali več sosednjih naselij, se lahko izloči iz občine in ustanovi kot nova občina, če se za to na referendumu v tem delu občine odloči večina volivcev, ki so glasovali, in če oba tako nastala dela občine tudi izpolnjujeta pogoje za novo občino.

Del občine se lahko izloči iz občine in priključi k sosednji občini, če se za to v tem delu občine in v občini, kateri se ta del občine želi priključiti, na referendumu odloči večina volivcev, ki so glasovali, in če preostali del občine tudi izpolnjuje pogoje za novo občino.

15.a člen

Mesto je večje urbano naselje, ki se po velikosti, ekonomski strukturi, prebivalstveni gostoti, naseljenosti in zgodovinskem razvoju razlikuje od drugih naselij.

Mesto ima več kot 3.000 prebivalcev.

Naselje dobi status mesta z odločitvijo Državnega zbora.

Glede naselij, ki so status mesta že dobila v skladu s predpisi, veljavnimi v času podelitve, Državni zbor samo ugotovi, da že imajo status mesta.

16. člen

Na območju mesta se zaradi enotnega prostorskega in urbanističnega urejanja, zadovoljevanja komunalnih potreb in planiranja razvoja ustanovi mestna občina.

Mestna občina je gosto in strnjeno naselje ali več naselij, povezanih v enoten prostorski organizem in mestno okolico, ki jo povezuje dnevna migracija prebivalstva.

Mesto lahko dobi status mestne občine, če ima najmanj 20.000 prebivalcev in najmanj 15.000 delovnih mest, od tega najmanj polovico v terciarnih in kvartarnih dejavnostih in je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja.

Mestno občino ustanovi Državni zbor z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju ter po postopku, ki ga določa poseben zakon. Z zakonom se določita območje in ime mestne občine.

Ime mestne občine se določi po imenu mesta, na območju katerega se ustanovi mestna občina.

16.a člen

Mestna občina mora na svojem območju poleg pogojev iz 13. člena tega zakona izpolnjevati še naslednje pogoje:

- poklicne in srednje šole ter oddelke visokih šol in fakultet;
- bolnišnico;
- omrežje javnih služb;
- telekomunikacijska središča;
- univerzitetne in specialne knjižnice, specializirani INDOK centri;
- kulturna dejavnost (gledališča, muzeji, arhivi);
- lokalne RTV postaje in tisk;
- športno rekreacijski prostori in objekti;
- znanstveno-raziskovalna dejavnost.

17. člen

Območje občine je lahko v naravi označeno z ustreznimi prometnimi in neprometnimi znaki.

18. člen

Na območju občine se lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti). Ime in območje ožjega dela občine se določi s statutom občine. Pri notranji členitvi mora občinski svet upoštevati zemljepisne, zgodovinske, gospodarske, upravne, kulturne in druge značilnosti območja.

Občinski svet lahko s spremembo statuta ukine ožji del občine ali spremeni njegovo območje. Sprememba statuta, s katero se ukine ožji del občine oziroma spremeni njegovo območje, lahko začne veljati šele po izteku mandata sveta ožjega dela občine.

Pobudo za ustanovitev ožjih delov občine ali za spremembo njihovih območij lahko da zbor krajanov ali s statutom določeno število prebivalcev dela občine. Občinski svet mora pobudo obvezno obravnavati.

Pred ustanovitvijo ožjih delov občine ali pred spremembo njihovih območij mora občinski svet na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini, kjer naj bi bili ustanovljeni ožji deli občine. Ugotavljanje interesa se nanaša na ime in območje ožjega dela občine.

19. člen

Organ ožjega dela občine je svet, ki ga izvolijo volilni upravičenci s stalnim prebivališčem na območju ožjega dela občine. Način izvolitve članov sveta ožjega dela občine določa zakon.

Statut občine lahko določi, da ožji del občine nima organa iz prejšnjega odstavka.

Če s statutom občine niso ustanovljeni ožji deli občine ali če statut občine določi, da ožji del občine nima sveta, lahko občinski svet ustanovi krajevne, vaške ali četrtne odbore v skladu s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona.

19.a člen

Število članov sveta ožjega dela občine določi občinski svet. Glede odločanja sveta ožjega dela občine se smiselno uporablja določba prvega odstavka 35. člena tega zakona. Svet ožjega dela občine ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta ožjega dela občine.

Svet ožjega dela občine lahko občinskemu svetu predlaga odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine, mora občinski svet pred sprejetjem odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine.

Župan ima pravico biti navzoč in razpravljati na sejah sveta ožjega dela občine brez pravice glasovanja.

Statut občine lahko določi, da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet.

19.b člen

Ožji del občine, ki ima svet, opravlja naloge, ki se pretežno nanašajo na njegove prebivalce in ki so mu prenešene v izvajanje s statutom občine. Statut občine lahko prenese v izvajanje ožjemu delu občine zlasti naloge, ki se nanašajo na:

- lokalne javne službe,
- vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin,
- upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajevnega prebivalstva,
- pospeševanje kulturne in drugih društvenih dejavnosti.

Podrobneje se naloge, ki se prenesejo v izvajanje ožjim delom občine določijo z odlokom.

19.c člen

Statut občine lahko določi, da je ožji del občine pravna oseba javnega prava.

V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom občine oziroma z odlokom iz drugega odstavka prejšnjega člena.

V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, ga zastopa njegov svet. Statut občine lahko določi, da zastopa ožji del občine predsednik njegovega sveta. Statut občine lahko tudi določi, da so pravni posli nad določeno vrednostjo, ki jih sklene ožji del občine, veljavni le ob soglasju župana.

V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Za obveznosti ožjega dela občine subsidiarno odgovarja občina.

Če ožji del občine, ki je v skladu s statutom občine pravna oseba, preneha obstajati ali če mu preneha pravna subjektiviteta, njegove pravice in obveznosti preidejo na občino oziroma na nove ožje dele občine z lastnostjo pravne osebe, ki nastanejo z združitvijo ali z razdružitvijo prejšnjih ožjih delov občine.

V primeru, da ožji del občine ni pravna oseba, lahko statut občine določi, da v okviru nalog ožjega dela in v okviru s proračunom določenih sredstev za izvajanje teh nalog občino pri izvajanju odločitev sveta ožjega dela občine zastopa svet ožjega dela občine ali njegov predsednik. Statut občine lahko v tem primeru določi tudi, da so pravni posli nad določeno vrednostjo veljavni le ob soglasju župana.

19.č člen

Če je ožji del občine v skladu s statutom občine pravna oseba, se njegovo delovanje financira iz občinskega proračuna, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in s prihodki od premoženja ožjega dela občine. Ožji del občine se ne sme zadolževati. Prihodki in odhodki ožjega dela občine morajo biti zajeti v njegovem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna.

Če ožji del občine ni pravna oseba, način financiranja njegovega delovanja določi občinski statut. Sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine se zagotovijo v občinskem proračunu.

III. poglavje NALOGE OBČINE

20. člen

Občina lahko v skladu z zakoni poseduje, pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja, ustanavlja in vodi javna podjetja ter v okviru sistema javnih financ določa svoj proračun.

21. člen

Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena "(izvirne naloge)", ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom.

Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- upravlja občinsko premoženje;
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva;
- načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči;
- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi, za lokalne javne službe;

- pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte;
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev;
- pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko, dokumentacijsko, društveno, in drugo, dejavnost na svojem območju;
- pospešuje razvoj športa in rekreacije;
- pospešuje kulturnometniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju;
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva;
- opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami;
- organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini;
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč;
- organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč;
- organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe;
- določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno;
- sprejema statut občine in druge splošne akte;
- organizira občinsko upravo;
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

21.a člen

Občina opravlja statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva na podlagi pisne zahteve statistične in evidenčne podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov.

Za potrebe iz prejšnjega odstavka, občina na podlagi pisne zahteve pridobiva od upravjalcev zbirk podatke o fizičnih osebah, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče in o fizičnih osebah, ki imajo v občini nepremičnine, ter podatke o pravnih osebah, ki imajo sedež ali premoženje oziroma del premoženja v občini.

Od upravljavca Centralnega registra prebivalstva lahko občina za potrebe izvajanja svojih nalog pridobiva naslednje osebne podatke:

- enotno matično številko občana,
- ime in priimek,
- kraj rojstva,
- državljanstvo,
- stalno in začasno prebivališče
- zakonski stan.

Osebne podatke iz prejšnjega odstavka lahko pridobi občina v pisni obliki, na magnetnih medijih, po elektronski pošti, za fizične osebe, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče, pa tudi neposredno preko računalniške povezave.

Za pridobivanje osebnih podatkov iz tretjega odstavka tega člena neposredno preko računalniške povezave je potrebno dovoljenje pristojnega ministra. Pristojni minister

dovoli neposredno povezavo preko računalnika, ko občina zagotovi tehnične in druge pogoje, s katerimi se zagotavlja zavarovanje osebnih podatkov.

22. člen

Poleg lokalnih zadev javnega pomena mestna občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja, kot svoje naloge opravlja še z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest. V tem okviru mestna občina zlasti:

- ureja javni primestni promet;
- ureja obratovalni čas gostinskih lokalov na svojem območju;
- izvaja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov na svojem območju;
- izvaja naloge na področju geodetske službe;
- zagotavlja javno mrežo gimnazij, srednjih, poklicnih in višjih šol na svojem območju;
- zagotavlja javno zdravstveno službo na sekundarni ravni na svojem območju.

23. člen

Mestna občina, ki je povezana v pokrajino, lahko opravlja upravne funkcije pokrajine, če tako odločijo občine.

24. člen

Po predhodnem soglasju občine lahko država z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti (prenesene naloge).

Na občino se lahko prenese opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, ki se lahko bolj racionalno in učinkovito opravljajo v občini, zlasti na področjih urejanja javnega primestnega prometa, obratovalnega časa gostinskih lokalov, izvajanja nalog na področju posegov v prostor in graditve objektov ter geodetske službe in zagotavljanja javne mreže gimnazij, srednjih in poklicnih šol ter javne zdravstvene službe na sekundarni ravni.

Z zakonom se lahko določi, da se opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti prenese na vse občine, na mestne občine, na občine na določenem območju ali na posamezno občino. Razloge in pogoje za opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti v občini določi zakon.

Zakon lahko določi, da se opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti prenese na občine ob pogoju, da s tem soglašajo vse občine ali da s tem soglašajo vse mestne občine ali da s tem soglašajo vse občine na določenem območju. Šteje se, da je občina dala predhodno soglasje, če je vložila pri Državnem zboru pobudo za opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti.

Državni zbor mora pred sprejemom zakona, s katerim se občini v opravljanje prenesejo posamezne naloge iz državne pristojnosti, pridobiti predhodno soglasje občine.

Za prenesene naloge zagotavlja država občini tudi ustrezna sredstva za njihovo opravljanje.

25. člen

Občina lahko sproži spor pred arbitražo glede višine sredstev iz prejšnjega člena.

Arbitražo sestavlja enako število predstavnikov občine in vlade.

Če spora ni mogoče rešiti na način iz prejšnjega odstavka, odloči Vrhovno sodišče v upravnem sporu meritorno.

Za postopek pred arbitražo veljajo splošni procesni predpisi.

26. člen

Kadar je izražen poseben interes države za ohranitev poselitve in razvoj posameznih območij, lahko Državni zbor občinam na teh območjih podeli poseben status.

Pogoje za pridobitev posebnega statusa določi poseben zakon.

27. člen

Država zagotavlja posebna sredstva za razvoj občin s posebnim statusom.

IV. poglavje ORGANI OBČINE

28. člen

Organi občine so občinski svet, župan in nadzorni odbor.

28.a člen

Organi občine so dolžni na zahtevo poslanca dati pojasnila, ki so mu potrebna v zvezi z delom v volilni enoti.

29. člen

Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet:

- sprejema statut občine;
- sprejema odloke in druge občinske akte;
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine;
- sprejema občinski proračun in zaključni račun;
- daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino;
- imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta;
- nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta;
- daje mnenje k imenovanju načelnikov upravnih enot;
- imenuje in razrešuje predstavnike občine v sosvetu načelnika upravne enote;
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja, če ni s tem zakonom drugače določeno;
- imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin.

- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine;

Občinski svet odloča tudi o na občino z zakonom prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug občinski organ.

30. člen

Občinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed članov občinskega sveta.

Občinski svet lahko ustanovi tudi druge komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

Občinski svet lahko kot svoja posvetovalna telesa z odlokom ustanovi tudi krajevne, vaške ali četrtne odbore. Člane teh odborov imenuje in razrešuje občinski svet. Imenuje jih izmed prebivalcev posameznih ožjih delov občine, če v občini niso ustanovljeni ožji deli, pa izmed prebivalcev posameznih območij občine, določenih z odlokom. S statutom občine ali odlokom se lahko določi, da člane teh odborov imenujejo in razrešujejo na svojih zborih prebivalci ožjih delov oziroma z odlokom določenih območij občine. S statutom občine ali odlokom se lahko določi, da ima krajevni, vaški ali četrtni odbor pravico občinskemu svetu predlagati odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine ali odlok, mora občinski svet pred vsako odločitvijo, ki se nanaša na ožji del občine, obvezno pridobiti mnenje krajevnega, vaškega oziroma četrtnega odbora.

31. člen

Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

32. člen

Nadzorni odbor je najvišji organ nadzora javne porabe v občini. V okviru svoje pristojnosti nadzorni odbor:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine;
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev;
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

Če nadzorni odbor v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku, mora o teh kršitvah v roku petnajst dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

Vsak član nadzornega odbora ima pravico zahtevati in dobiti podatke od občine, ki so mu potrebni pri opravljanju njegovih nalog, če teh podatkov na njegov predlog ne zahteva nadzorni odbor.

Delo nadzornega odbora je javno. Nadzorni odbor je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev in spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov.

Nadzorni odbor o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih izdela poročilo s priporočili in predlogi. Občinski svet, župan ter organi uporabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

Statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora. Nadzorni odbor v skladu s statutom občine sprejme svoj poslovnik.

32.a člen

Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet. Občinski svet imenuje člane nadzornega odbora najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji.

Člani nadzornega odbora opravljajo svoje naloge nepoklicno.

Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani občinskega sveta, župan, podžupan, člani svetov ožjih delov občine, tajnik občine, delavci občinske uprave, člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračunskih sredstev.

Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava. Posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

Glede razrešitve člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi iz določbe prvega odstavka 37.a člena tega zakona. Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora. Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandatne dobe članov sveta.

33. člen

Župan predstavlja in zastopa občino.

Župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

Župan predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta.

Župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine.

Župan zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenešana v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

33.a člen

Občina ima najmanj enega podžupana. Podžupana imenuje in razrešuje občinski svet na predlog župana izmed članov občinskega sveta.

Z aktom o imenovanju podžupana določi občinski svet na predlog župana podžupana, ki bo v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravljal funkcijo župana v času od sprejema sklepa o predčasnem prenehanju mandata in razpisa nadomestnih volitev do izvolitve novega župana.

Podžupan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno, če tako predlaga župan. O poklicnem opravljanju funkcije podžupana odloči občinski svet.

Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.

Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima občina več podžupanov, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot podžupan ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta. V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

34. člen

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, občinski svet pa se ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

34.a člen

Člani občinskega sveta, župan in podžupan občine so občinski funkcionarji.

Občinski funkcionarji opravljajo svojo funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

35. člen

Občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.

Seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan. Župan lahko za vodenje seje občinskega sveta pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, da župan ne more voditi že sklicane seje občinskega sveta, jo vodi podžupan, če pa tudi ta ne more voditi seje, jo vodi najstarejši član občinskega sveta.

Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje občinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Župan mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

Strokovno in administrativno delo za potrebe občinskega sveta opravlja občinska uprava.

36. člen

Občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov.

V statutu občine se določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine.

37. člen

Občinski svet se voli na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem.

Volilno pravico imajo državljani, ki imajo v občini stalno prebivališče.

Podrobneje se volitve v občinski svet uredijo v posebnem zakonu.

37.a člen

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,

- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (delno razveljavljena)
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
- če odstopi.

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata iz prejšnjega odstavka.

Ne glede na določbo 30. člena zakona o lokalnih volitvah, v primerih prenehanja funkcije zaradi razlogov iz prve do pete alineje prvega odstavka tega člena, nadomesti člana občinskega sveta, ki mu preneha funkcija, naslednji kandidat z iste liste kandidatov. Če takega kandidata ni, ga nadomesti kandidat z istoimenske liste v volilni enoti, v kateri je imela lista največji ostanek glasov v razmerju do količnika v volilni enoti.

37.b člen

Funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Funkcija člana občinskega sveta in podžupana ni združljiva s funkcijo župana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Funkcija člana občinskega sveta tudi ni združljiva s funkcijo načelnika upravne enote in vodje notranje organizacijske enote v upravni enoti, kot tudi ne z delom v državni upravi na delovnih mestnih, na katerih delavci izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela organov občine.

38. člen

Občinski svet šteje od 7 do 45 članov.

39. člen

Na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika. S statutom občine se določi neposredna zastopnost narodnih skupnosti tudi v drugih organih občine.

V okviru svojih pristojnosti občine s posebnimi akti urejajo vprašanja, ki zadevajo uresničevanje pravic ter financiranje narodnih skupnosti.

K predpisom iz prejšnjega odstavka daje soglasje Svet narodne skupnosti prek predstavnikov narodnih skupnosti v občinskih svetih. Kadar organi občine odločajo o drugih vprašanjih, ki se nanašajo na uresničevanje posebnih pravic narodnih skupnosti, morajo predhodno pridobiti mnenje samoupravne narodne skupnosti.

V narodnostno mešanih občinah se ustanovi komisija za narodnostna vprašanja. V sestavi komisije imajo pripadniki narodne skupnosti polovico članov oziroma članic.

Na območjih, kjer živi avtohtono naseljena romska skupnost, imajo Romi v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika.

40. člen

Kadar so v občini pripadniki slovenskega naroda v manjšini, se za njih smiselno uporabljajo določbe tega zakona o zastopanosti italijanske in madžarske narodne skupnosti v občinskih organih.

41. člen

Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandatna doba članov občinskega sveta se začne s potekom mandatne dobe prejšnjih članov sveta, traja pa do prve seje novo izvoljenega sveta.

42. člen

Župana volijo državljani, ki imajo v občini stalno prebivališče, na neposrednih tajnih volitvah.

Mandatna doba župana traja 4 leta.

43. člen (črtan)

44. člen

Neposredne oblike sodelovanja, občanov pri odločanju v občini so zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

45. člen

Občani na zboru v skladu z zakonom ali statutom občine obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali odločajo.

Zbor občanov se lahko skliče za vso občino ali za njen posamezen del.

Župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini oziroma v njenem posameznem delu, lahko pa ga skliče na lastno pobudo, na pobudo občinskega sveta ali sveta ožjega dela občine.

S statutom občine se predpišejo:

- zadeve, ki jih obravnavajo občani na zboru, o njih oblikujejo svoja stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali o njih odločajo,
- način vložitve zahteve in postopek odločanja o sklicu zbora občanov, če sklic zahtevajo volivci,
- način sklica zbora občanov,
- število volivcev, ki morajo sodelovati na zboru, da so stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve veljavno sprejete,

- kako sprejeta stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve zavezujejo občinske organe in
- druga vprašanja, pomembna za izvedbo zbora občanov ter za uveljavljanje njihovih stališč, predlogov, pobud, mnenj in odločitev.

46. člen

Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Občinski svet lahko razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta. Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

Predlog za razpis referendumu je treba vložiti oziroma občinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta. Če je vložen predlog za razpis referendumu ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

Če je sprejeti splošni akt ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referendumu. Če je sprejeti splošni akt ali njegove posamezne določbe zavrnjene, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni. Odločitev volivcev na referendumu zavezuje občinski svet do konca njegovega mandata.

46.a člen

Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami zakona o lokalni samoupravi in zakona o referendumu in ljudski iniciativi, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

46.b člen

Da ugotovi voljo občanov, lahko občinski svet pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše tudi svetovalni referendum. Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del. Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

47. člen

Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora vsebovati zahtevo za razpis referendumu, ki mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referendumu, in obrazložitev. Statut občine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s

podpisi določenega števila volivcev na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.

Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu pisno seznaniti občinski svet in pobudo predložiti županu. Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prejšnjim odstavkom ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče. Če upravno sodišče ugotovi, da je odločitev neutemeljena, jo razveljavi. Sodišče odloči v tridesetih dneh.

Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referendumu s podpisovanjem na seznamu ali z osebnim podpisovanjem. O načinu dajanja podpore odloči župan z aktom, s katerim določi obrazec seznama ali obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem in rok za zbiranje podpisov. Obrazca morata vsebovati jasno izraženo zahtevo za razpis referendumu. Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice. Državni organ, pristojen za vodenje evidence volilne pravice overi tudi podpise volivcev na seznamu.

Šteje se, da je zahteva za razpis referendumu vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

47.a člen

Občinski svet razpiše referendum v petnajstih dneh po sprejemu odločitve o predlogu oziroma od vložitve zahteve volivcev za razpis referendumu. Z aktom o razpisu referendumu določi občinski svet vsebino vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu ter določi dan, ki se šteje za dan razpisa, referendumsko območje in dan glasovanja.

Akt o razpisu referendumu se objavi na način, ki je določen s statutom občine za objavo splošnih aktov občine.

47.b člen

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta, če zakon ne določa drugače. Postopek za izvedbo referendumu vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija. Podrobneje določi postopek za izvedbo referendumu statut občine v skladu z zakonom.

Odločitev na referendumu je sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali. Odločitev o uvedbi samoprispevka je sprejeta, če je zanjo glasovala večina volivcev, ki so glasovali v občini oziroma v delu občine, za katerega se bo samoprispevek uvedel.

Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

48. člen

Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe 47. člena tega zakona.

Organ, na katerega je naslovljena zadeva iz prvega odstavka, je dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje pa v treh mesecih odločiti o zahtevi.

V. poglavje OBČINSKA UPRAVA

49. člen

Občinsko upravo sestavljajo eden ali več organov občinske uprave, ki jih ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom ter določi njihovo notranjo organizacijo in delovno področje.

Predstojnik občinske uprave je župan, delo občinske uprave pa neposredno vodi tajnik občine, ki ga imenuje in razrešuje župan.

Kadar je v občini ustanovljenih več organov občinske uprave, pooblasti tajnik za posamezne naloge v zvezi z njihovim vodenjem predstojnike teh organov, katere imenuje in razrešuje župan.

O sporih o pristojnosti med organi občinske uprave odloča župan.

O izločitvi predstojnika organa občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine, ki v primeru izločitve predstojnika občinske uprave o stvari tudi odloči, če je predstojnik pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

O izločitvi tajnika občine ali župana odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

49.a člen

Občina ne more opravljati za drugo občino nalog, ki so po zakonu ali drugem predpisu naloge občinske uprave.

Občine se lahko odločijo, da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave.

Organ skupne občinske uprave je ustanovljen, ko splošni akt o njegovi ustanovitvi, na skupen predlog županov občin, sprejmejo občinski sveti.

49.b člen

Organ skupne občinske uprave vodi predstojnik, ki ga imenujejo in razrešujejo župani občin, ki so ustanovile organ skupne občinske uprave.

Predstojnik organa skupne občinske uprave določi sistemizacijo delovnih mest v organu in odloča o sklenitvi in prenehanju delovnega razmerja zaposlenih v tem organu.

49.c člen

Pri izvrševanju upravnih nalog nastopa organ skupne občinske uprave kot organ tiste občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada.

Organ skupne občinske uprave mora pri izvrševanju upravnih nalog ravnati po usmeritvah župana in nalogih tajnika občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja organa skupne občinske uprave pa po skupnih usmeritvah vseh županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

Predstojnik organa skupne občinske uprave odgovarja za izvrševanje upravnih nalog, ki spadajo v krajevno pristojnost posamezne občine, županu in tajniku te občine, za delo organa skupne občinske uprave v celoti pa skupaj vsem županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

O izločitvi predstojnika organa skupne občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, ki v primeru izločitve predstojnika o stvari tudi odloči.

49.č člen

Sredstva za delo organa skupne občinske uprave zagotavljajo občine, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile, v razmerju števila prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev teh občin.

Za škodo, povzročeno z nezakonitim delom zaposlenega v organu skupne občinske uprave odgovarjajo solidarno občine, ki so organ ustanovile.

49.d člen

S splošnim aktom o organizaciji in delovnem področju organov občinske uprave oziroma z aktom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave ter v aktu o sistemizaciji delovnih mest se določi izobrazba tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave.

Pri določanju izobrazbe tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave v aktih iz prejšnjega odstavka je treba upoštevati, da je za odločanje o upravnih stvareh lahko pooblaščen, kdor izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje.

50. člen

Sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

O imenovanju oziroma sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi odloča župan oziroma po njegovem pooblastilu tajnik občine.

50.a člen

Občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Za opravljanje nadzorstva iz prejšnjega odstavka se lahko v okviru občinske uprave ustanovi občinska inšpekcija.

Inšpekcijsko nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot delavci s posebnimi pooblastili, ki morajo izpolnjevati pogoje, predpisane z zakonom o upravi.

Občinski inšpektorji imajo enaka pooblastila, dolžnosti in odgovornosti, kot jih imajo inšpektorji po zakonu o upravi.

VI. poglavje PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

51. člen

Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.

Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

Odsvojitve delov premoženja občine je dopustna le proti plačilu, ki postane del premoženja občine, razen če se del premoženja podari za humanitarne, znanstvenoraziskovalne, izobraževalne ali druge tovrstne namene. Odločitev o odsvojitvi delov premoženja občine sprejme občinski svet. Za odločanje o pridobitvi in odtujitvi premičnega premoženja ter za pridobitev nepremičnega premoženja se lahko s statutom občine ali z odlokom občinskega sveta na podlagi 29. člena tega zakona pooblasti župana.

Če ni z zakonom drugače določeno, se za odprodajo ali zamenjavo nepremičnin in premičnin v lasti občine smiselno uporabljajo predpisi, ki veljajo za odprodajo ali zamenjavo državnega premoženja.

Vrednost premoženja izkazuje občina v premoženjski bilanci v skladu z zakonom.

51.a člen

Če se dvoje ali več sosednjih občin združi v novo občino, postane z dnem ustanovitve nove občine njihovo premoženje v celoti premoženje nove občine.

Novo občino bremenijo tudi vsa bremena premoženja, ki ji je pripadlo.

51.b člen

Premoženje občine, ki se razdeli na dvoje ali več novih občin ali se njen del izloči in se ustanovi nova občina oziroma se ta del priključi k sosednji občini, se razdeli sporazumno. Odločitev o načinu sporazumne razdelitve premoženja sprejmejo občinski sveti v šestih mesecih po konstituiranju. Sporazum o razdelitvi premoženja sklenejo župani v nadaljnjih treh mesecih. Sporazum je podlaga za vpis lastninske pravice občine v zemljiško knjigo.

Posamezno občino bremenijo tudi vsa bremena premoženja, ki ji je pripadlo.

Dokler župani ne sklenejo sporazuma iz prvega odstavka tega člena, opravljajo posle rednega upravljanja s še nerazdeljenim skupnim premoženjem organi občine, na katere območju je premoženje, ob soglasju vseh občin, ustanovljenih na območju posameznih prejšnjih občin. Ustanoviteljske pravice do skupnih javnih zavodov, javnih podjetij in skladov pa izvršujejo organi občine, v kateri je njihov sedež, v soglasju z organi drugih občin, za območje katerih je bil ustanovljen javni zavod, javno podjetje ali sklad. Soglasje je lahko splošno in dano v naprej. Če občina ne odreče soglasja v petnajstih dneh od prejema pisnega predloga, se šteje, da je soglasje dano.

Upravno sodišče z odločbo razdeli premoženje v skladu z načinom sporazumne delitve, če je na podlagi načina sporazumne razdelitve premoženja, ki so ga sprejeli vsi občinski sveti, sporazum podpisalo več kot polovica županov. Predlog mora vložiti vsaj ena občina v tridesetih dneh od poteka roka za sklenitev sporazuma iz prvega odstavka tega člena.

51.c člen

Če občine ne razdelijo premoženja v skladu s prejšnjim členom sporazumno, se z dnem ustanovitve novih oziroma nove občine ali priključitve izločenega dela občine k sosednji občini, razdeli premoženje tako, da:

- nepremično premoženje, grajeno javno dobro in javna infrastruktura pripadejo občini, na območju katere ležijo, razen če v celoti služijo izvrševanju obveznih gospodarskih javnih služb druge občine – v tem primeru pripadejo tej občini;
- nepremično premoženje, ki je po predpisih o lastninjenju družbene lastnine postalo premoženje krajevnih skupnosti ali njihovih pravnih naslednikov, postane premoženje občine, na območju katere leži oziroma njihovih ožjih delov v skladu s statutom občine;
- premično premoženje, ki je namenjeno uporabi nepremičnine ali izvajanju dejavnosti, ki ji nepremičnina služi, postane premoženje občine, na območju katere leži nepremičnina.

Posamezno občino bremenijo tudi vsa bremena premoženja, ki ji je pripadlo.

Občinski svet sprejme akt, s katerim na podlagi premoženjske bilance in popisa ugotovi premoženje občine. Akt občinskega sveta je podlaga za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo.

Druge premoženjske pravice, denarna sredstva in vrednostni papirji ter bremena, ki niso nastala zaradi financiranja izgradnje ali pridobitve premoženja iz prvega odstavka tega člena, se razdelijo v sorazmerju s številom prebivalcev na območju posamezne nove občine oziroma izločenega dela območja občine in številom prebivalcev prejšnje občine. Župani sprejmejo in izvršijo sklep o razdelitvi.

Ustanoviteljske pravice in obveznosti ter kapitalske pravice do javnih zavodov, javnih podjetij, skladov in agencij ter pravice in obveznosti iz koncesijskih in drugih pogodbenih razmerij se uredijo tako, da:

- vsaka občina postane ustanoviteljica javnih zavodov in prevzame pravice in obveznosti do javnih zavodov ter izvajalcev, ki po koncesijski ali drugi pogodbi, v skladu z mrežo javnih služb, opravljajo dejavnosti, ki jih mora občina zagotavljati, samo na njenem območju in za njene prebivalce;
- občine postanejo soustanoviteljice javnih zavodov ter skupaj prevzamejo pravice in obveznosti do javnih zavodov ter izvajalcev, ki po koncesijski ali drugi pogodbi, v skladu z mrežo javnih služb, opravljajo dejavnosti, ki jih mora občina zagotavljati, na celotnem območju in za vse prebivalce prejšnje občine. Vsaka ustanoviteljica ima pravico in dolžnost po skupnem javnem zavodu, koncesijski pogodbi ali drugi pogodbi zagotavljati izvajanje dejavnosti na svojem območju ter sodelovati v upravljanju in obveznostih do

javnega zavoda, koncesionarja ali pogodbenika, v sorazmerju s številom svojih prebivalcev oziroma prebivalcev območja, ki se je k njej priključilo v celotnem številu prebivalcev prejšnje občine, za katere območje je bil javni zavod ustanovljen, oziroma je bila sklenjena koncesijska ali druga pogodba;

- vsaka občina postane ustanoviteljica in lastnica javnega kapitala v javnih podjetjih, javnih skladih in agencijah, ki je bil v lasti prejšnje občine, oziroma vstopi kot edina pogodbeni stranka v koncesijsko ali drugo pogodbo, če javno podjetje, javni sklad, agencija, koncesionar ali drug pogodbenik izvaja javno službo in druge naloge v skladu z zakonom ali predpisom prejšnje občine samo za njene prebivalce oziroma samo na njenem območju;
- občine postanejo soustanoviteljice javnih podjetij, javnih skladov in agencij ustanovljenih za izvajanje javnih služb in drugih nalog v skladu z zakonom ali predpisom prejšnje občine za območje prejšnje občine, oziroma vstopijo kot pogodbene stranke v koncesijska in druga pogodbeni razmerja ter skupaj prevzamejo pravice in obveznosti do javnih podjetij, javnih skladov in agencij, koncesionarjev in drugih pogodbenikov. Vsaka ustanoviteljica ima pravico in dolžnost po skupnem javnem podjetju, javnem skladu, agenciji, koncesijski pogodbi ali drugi pogodbi zagotavljati izvajanje dejavnosti na svojem območju ter sodelovati v upravljanju in obveznostih do javnega podjetja, javnega sklada, agencije, koncesionarja ali pogodbenika, v sorazmerju s številom svojih prebivalcev oziroma prebivalcev območja, ki se je k njej priključilo v celotnem številu prebivalcev prejšnje občine, za katere območje je bilo javno podjetje, javni sklad ali agencija ustanovljena, oziroma je bila sklenjena koncesijska ali druga pogodba. V istem razmerju postanejo občine tudi lastnice idealnih deležev javnega kapitala javnega podjetja, javnega sklada ali agencije, ki je bil v lasti prejšnje občine.

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skupnih javnih zavodih, javnih podjetjih, javnih skladih in agencijah iz prejšnjega odstavka ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb ustanovijo občinski sveti udeleženih občin skupni organ, ki ga sestavljajo župani v skladu z določbama četrtega in petega odstavka 61. člena tega zakona.

Nepremičnih in premičnih stvari, ki so namenjene izvajanju dejavnosti in z njimi upravlja javni zavod ali javno podjetje, ni mogoče fizično deliti.

52. člen

Lokalne zadeve javnega pomena financira občina iz lastnih virov, sredstev države in iz zadolžitve.

Lastni viri občine so:

1. davki in druge dajatve,
2. dohodki od njenega premoženja.

Država zagotavlja občinam, ki ne morejo financirati lokalnih zadev javnega pomena v primerni višini iz lastnih virov, dodatna sredstva. Višino in način zagotavljanja dodatnih sredstev določa zakon.

Z zakonom se določi način spodbujanja povezovanja ter sodelovanja občin in ustanovitev občine z združitvijo dveh ali več občin z manj kot 5000 prebivalci ali z združitvijo takih občin z večjimi občinami.

53. člen

Za financiranje lokalnih zadev javnega pomena pripadajo občini naslednji prihodki:

1. davek od premoženja,
2. davek na dediščine in darila,
3. davek na dobitke od iger na srečo,
4. davek na promet nepremičnin,
5. drugi davki, določeni z zakonom.

Občina lahko predpisuje davke iz prejšnjega odstavka pod pogoji, ki jih določa zakon.

Za financiranje lokalnih zadev javnega pomena pripadajo občini tudi prihodki iz dohodnine.

Razmerje za razporeditev prihodkov iz prejšnjega odstavka se določi s posebnim aktom Državnega zbora.

54. člen

Dohodki od premoženja občine so zlasti:

1. dohodki od zakupnin in najemnin za zemljišča in objekte, ki so občinska lastnina,
2. dohodki od vlaganj kapitala,
3. dohodki od vrednostnih papirjev in drugih pravic, ki jih je občina kupila,
4. dohodki od rent. dobička javnih podjetij in koncesij.

55. člen

Občina se lahko zadolži pod pogoji, določenimi z zakonom.

56. člen

Država je dolžna zagotoviti občini dodatna sredstva:

- do opravljanje nujnih nalog občine;
- za financiranje nalog, ki jih prenese v opravljanje občini;
- za sofinanciranje lokalnih zadev javnega pomena, kadar ima poseben interes za njen razvoj;
- izravnavo z investicijskim vložkom v skladu s programom v občinah z najnižjim komunalnim standardom.

Z državnim proračunom se za posamezno proračunsko obdobje ob upoštevanju čimbolj enakomernega regionalnega razvoja določi višina finančnih sredstev, ki se dodelijo posamezni občini zaradi nemotenega izvajanja lokalnih zadev javnega pomena iz tretje alineje prvega odstavka tega člena.

Višina sredstev iz drugega odstavka tega člena se za posamezno občino določi zlasti glede na:

- število prebivalstva in poseljenost občine,
- geografske značilnosti,
- status občine z vidika posebnih interesov države za njen razvoj.

57. člen

Prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine morajo biti zajeti v proračunu občine, ki ga ta sprejme v skladu z zakonom.

Občina lahko razpolaga samo s tistimi dohodki, ki so bili vplačani v proračun do konca proračunskega leta.

Za izdatke, ki v tekočem letu niso predvideni v proračunu občine, je potrebno pridobiti predhodno soglasje občinskega sveta. Občinski proračun se sprejme za proračunsko leto, ki se začne in konča hkrati s proračunskim letom za državni proračun.

Če občinski proračun ni pravočasno sprejet, se javna poraba občine začasno financira po proračunu za prejšnje leta.

58. člen (črtan)

59. člen

Računsko sodišče preverja poslovanje samoupravne lokalne skupnosti ter pravnih oseb, ki jih ustanovi samoupravna lokalna skupnost ali je njihov lastnik.

Porabo sredstev iz prvega odstavka 55. člena in prvega ter drugega odstavka 56. člena nadzoruje tudi ministrstvo, pristojno za finance.

60. člen

O načinu financiranja nalog pokrajine odločajo občine, ki so jo ustanovile, razen za prenesene pristojnosti, za katere zagotavlja sredstva država.

VII. poglavje OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

61. člen

Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe).

Opravljanje lokalnih javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave;
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij;
- z dajanjem koncesij;
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava.

Dvoje ali več občin lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje.

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega podjetja iz prejšnjega odstavka ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženi občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa mora

določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

Skupni organ opravlja svoje naloge v imenu in za račun občin, ki so ga ustanovile. Sedež organa je v občini, v kateri je sedež javnega zavoda ali javnega podjetja. Strokovne naloge za skupni organ opravlja občinska uprava občine, v kateri je njegov sedež.

Občina lahko ustanovi organ občinskega pravobranilstva. Dve ali več občin lahko ustanovi skupni organ občinskega pravobranilstva. Občinska pravobranilstva zastopajo pred sodišči in drugimi državnimi organi občine, njihove organe in ožje dele, ki so pravne osebe. Po pooblastilu lahko občinsko pravobranilstvo zastopa tudi druge pravne osebe, ki so jih ustanovile občine. Za občinsko pravobranilstvo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno pravobranilstvo.

62. člen

Način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb predpiše občina, če zakon ne določa drugače.

63. člen

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za pokrajino, uredijo pa se v sporazumu o povezovanju, če za posamezna vprašanja poseben zakon ne določa drugače.

VIII. poglavje SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

64. člen

Občina sprejme svoj statut.

Statut občine določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

Statut sprejme svet z dvotretjinsko večino vseh članov. Če statut ni sprejet, se najprej v tridesetih dneh, najkasneje pa v šestdesetih dneh ponovno odloča o njegovem sprejemu. [\(drugi stavek razveljavljen\)](#)

65. člen

Občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Zadeve iz prenesene pristojnosti ureja občina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

66. člen

Statut in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

67. člen

Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

O upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon drugače ne določa.

68. člen

Organi občine in nosilci javnih pooblastil odločajo v upravnih stvareh in o drugih pravicah, obveznostih in pravnih koristih posameznikov in organizacij v upravnem postopku.

O pritožbah zoper posamične akte izdane v upravnih stvareh iz prenesene pristojnosti in na podlagi javnih pooblastil, odloča pristojni državni organ, ki ga določa zakon.

69. člen

O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov organov občine odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

70. člen

Materialni akti in akti poslovanja občine morajo temeljiti na zakonu in drugem zakonitem predpisu.

71. člen

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za splošne in posamične akte pokrajine in drugih oblik povezovanja lokalnih skupnosti, če za prenesene naloge in za izvrševanje javnih pooblastil s posebnim zakonom ni določeno drugače.

IX. poglavje POKRAJINA

72. člen

Zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena se občine lahko povezujejo v pokrajine.

Pokrajina se ustanovi na širšem geografsko zaokroženem območju, na katerem se odvija pomemben del družbenih, gospodarskih in kulturnih odnosov tam živečega prebivalstva in na katerem je – glede na površino ozemlja, število prebivalstva ter obstoječih in potencialnih, gospodarskih zmogljivosti mogoče planirati razvoj, ki bo pospeševal gospodarsko, kulturno in socialno ravnotežje v pokrajini in v državi.

V območje pokrajine so vključena celotna območja posameznih občin.

Narodnostno mešane občine in občine, ki so zainteresirane za povezavo med njimi, se povezujejo v pokrajino, kjer se rešujejo širša vprašanja, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja narodnih skupnosti.

Pokrajina je oseba javnega prava.

73. člen

Pokrajina se ustanovi, spremeni ali ukine z zakonom na podlagi odločitev občinskih svetov, sprejetih z dvotretjinsko večino vseh članov. O odločitvi občinskega sveta se lahko izvede referendum. Odločitev o vključitvi občine v pokrajino je na referendumu sprejeta, če se za to odloči večina volivcev, ki so glasovali.

Občina lahko izstopi iz pokrajine z odločitvijo sveta občine. O odločitvi sveta občine, se v občini lahko izvede referendum. Sklep o izstopu mora biti sprejet najkasneje šest mesecev pred zaključkom proračunskega leta. Pred začetkom postopka za izstop občine iz pokrajine morata pokrajina in občina izdelati premoženjsko, delitveno in kadrovsko bilanco. Glede postopka izstopa se smiselno uporabljajo določbe o ustanovitvi pokrajine.

Pokrajina opravlja lokalne naloge širšega pomena, ki se nanašajo na komunalni, gospodarski, kulturni in socialni razvoj svojega območja, na zadovoljevanje skupnih potreb prebivalstva in gospodarstva na tem območju, na krepitev lokalne samouprave v občinah in na izravnavo njihovega razvoja.

S statutom pokrajine občine opredelijo lokalne zadeve širšega pomena, ki jih pokrajina opravlja v svoji pristojnosti, organe pokrajine in način njenega financiranja.

Za prenesene lokalne zadeve širšega pomena, za katere je tako določeno v statutu pokrajine, lahko občine dajejo soglasje pri urejanju teh zadev.

74. člen

Pokrajina v skladu s 73. členom zakona na podlagi svojih programov zlasti:

- skrbi za graditev in vzdrževanje komunalnih, energetskih, prometnih in drugih infrastrukturnih objektov ter za funkcioniranje ustreznih dejavnosti širšega pomena;
- skrbi za graditev in vzdrževanje objektov in za funkcioniranje služb na področju družbenih dejavnosti (šolstvo, kultura, zdravstvo, socialno varstvo, itd.), ki so pomembne za razvoj regije in niso del obveznih nalog republike na teh področjih;
- skrbi za odstranjevanje komunalnih in drugih odpadkov, za kontrolo in urejanje odplak in za druge oblike varstva okolja z napravami regionalnih zmogljivosti;
- pospešuje razvoj gospodarstva, zlasti pa kmetijstva, obrti in turizma na svojem območju;
- organizira in vzdržuje dejavnosti, službe in naprave, s katerimi lahko zagotavljajo pomoč občinam pri opravljanju njihovih nalog in pomoč pri krepitvi lokalne samouprave v občinah.

75. člen

Prenesene zadeve iz državne pristojnosti ureja in opravlja pokrajina kot svoje izvorne pristojnosti, če ji država za to zagotovi sredstva.

76. člen

Pri prenosu pristojnosti iz prejšnjega člena je potrebno upoštevati naslednja načela in merila:

- da se zagotavlja ustrezen in enakomeren gospodarski, kulturni in socialni razvoj pokrajin;
- da se upoštevajo interesi države v odnosu do pokrajin in v razmerju do občin;
- da država omogoča večjo dostopnost ter decentralizacijo upravnega odločanja in zagotavlja učinkovitost upravnega delovanja.

77. člen

Država lahko z zakonom prenese določene zadeve v izvorno pristojnost pokrajine, predvsem s področij:

- varstva okolja (varstvo tal, zraka, vodni viri, morje, odlagališča odpadkov, hidrogeološko varstvo, odpadne vode in drugo);
- urejanja prostora, (prostorsko urejevalska dokumentacija regionalnih in nižjih ravni);
- naravnih vrednot in kulturne dediščine;
- uveljavljanja pravic in položaja narodnih skupnosti;
- socialne politike;
- prometa in zvez (ceste, železnice, prevozi, telekomunikacije in drugo);
- oskrbe z energijo;
- služb za širše območje na področju zdravstva, socialnega varstva, šolstva in poklicnega usposabljanja;
- kmetijstva in ribolova;
- preskrbe, turizma in gostinstva.

78. člen

Na področjih iz prejšnjega člena pokrajina v okviru načel, ki jih določa zakon, ta področja ureja, opravlja upravne naloge ter izdaja konkretne upravne akte.

79. člen

Pokrajine sodelujejo tudi pri predlaganju in izvrševanju drugih zadev iz državne pristojnosti, tako da jo republika pooblasti za izdajanje posameznih predpisov.

80. člen

Država lahko z zakonom poveri pokrajini izvrševanje posameznih zadev iz državne pristojnosti.

Zadeve iz prejšnjega odstavka pokrajina opravlja kot državne zadeve po navodilih in s sredstvi države.

81. člen

Organi pokrajine so pokrajinski svet, predsednik in po potrebi pokrajinski odbori.

82. člen

Pokrajinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine.

83. člen

Vsaka občina ima v pokrajinskem svetu enako število predstavnikov.

Predstavnike občin v pokrajinskem svetu izvolijo sveti občin.

Na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v pokrajinskem svetu najmanj po enega predstavnika.

84. člen

Predsednik predstavlja in zastopa pokrajino. Predsednika izvoli pokrajinski svet izmed svojih članov.

Predsednik skrbi in odgovarja za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta in pokrajinskih odborov.

85. člen

V pokrajini, ki zajema narodnostno mešane občine, se smiselno uporabljajo določbe 39. člena tega zakona.

86. člen

Občine se lahko zaradi urejanja posameznih lokalnih zadev širšega pomena, uveljavljanja skupnih interesov ter zagotavljanja položaja samoupravnih lokalnih skupnosti povezujejo v skupnosti, zveze ali združenja občin.

Z aktom o ustanovitvi skupnosti, zveze ali združenja se določijo njihove naloge, organi in financiranje.

Združenje občin lahko pridobi status nacionalnega združenja. Status združenju podeli vlada, po predhodni ugotovitvi, da je v združenju več kot polovica občin, katerih skupno število prebivalcev je najmanj polovica prebivalstva države in da združenje v skladu z aktom o ustanovitvi opravlja naloge predstavljanja in sodelovanja občin z državnimi organi, v mednarodnih organizacijah samoupravnih lokalnih skupnosti in v drugih mednarodnih organizacijah.

Združenje iz prejšnjega odstavka je pravna oseba javnega prava, ki deluje v javnem interesu. Sredstva za delovanje nacionalnega združenja občin v mednarodnih organizacijah nacionalnih združenj lokalnih skupnosti ter za posebne projekte, ki jih na predlog pristojnih ministrstev določi vlada, se zagotovijo v državnem proračunu.

87. člen

Organizacijo pokrajin ureja poseben zakon.

X. poglavje NADZOR DRŽAVNIH ORGANOV

88. člen

Državni organi nadzorujejo zakonitost dela organov občin.

V zadevah, ki jih na občine prenese država, pa opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Državni nadzor nad delom organa lokalnih skupnosti izvršujejo vlada in ministrstva.

88.a člen

Nadzorstvo nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov občin v zadevah iz njihove pristojnosti izvršujejo ministrstva, vsako na svojem področju.

Ministrstvo mora zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

Ministrstvo mora opozoriti organ občine, za katerega meni, da je izdal akt, ki ni v skladu z ustavo in zakonom, in mu predlagati ustrezne rešitve. Ministrstvo mora opozoriti pristojni občinski organ tudi, če ugotovi, da občinska uprava ne ravna v skladu z zakonom ali drugim predpisom, in predlagati ustrezne ukrepe.

Če organ občine ne uskladi svojega splošnega akta z ustavo ali zakonom, mora ministrstvo predlagati vladi, da zahteva začetek postopka pred ustavnim sodiščem za oceno skladnosti splošnega akta občine z ustavo in zakonom.

Na predlog ministrstva vlada predlaga ustavnemu sodišču, da zadrži izvrševanje splošnega akta občine, za katerega ministrstvo oziroma vlada meni, da bi z njegovo izvršitvijo lahko nastale večje motnje v izvrševanju nalog občine in bi zato nastale škodljive posledice za zdravje ali življenje ljudi, ali večja gospodarska škoda, ali pa bi izvrševanje takega akta pomenilo kršitev z ustavo in zakonom zagotovljenih pravic in svoboščin občanov.

89. člen

Župan mora odloke, s katerimi občina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti države brez odlašanja, najpozneje pa hkrati z objavo, predložiti vladi oziroma ustreznemu ministrstvu.

Vlada oziroma ministrstvo odloke, za katere meni, da so nezakoniti, lahko zadrži glede izvrševanja in jih predloži Ustavnemu sodišču.

90. člen

Če občina ne izvaja prenesenih nalog ali nalog na podlagi javnih pooblastil ji pristojno ministrstvo naloži izpolnitev naloge z odločbo.

Če občina z odločbo v določenem roku ne izpolni naloge, sprejme ministrstvo potrebne ukrepe na stroške občine.

90.a člen

Če občina ne izvaja nalog iz izvirne pristojnosti v skladu z zakonom, jo pristojno ministrstvo opozori in ji predlaga izpolnitev naloge. Če občina v določenem roku naloge ne izvrši, mora ministrstvo posamezno nalogo iz pristojnosti občine na stroške občine neposredno opraviti, če bi zaradi opustitve utegnile nastati škodljive posledice za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje.

90.b člen

Državni zbor lahko na predlog vlade razpusti občinski svet:

- če občinski svet sprejema svoje akte v nasprotju z ustavo ali zakonom ali ne izvršuje odločb pristojnih sodišč, ne izpolnjuje svojih zakonitih nalog oziroma s svojimi odločitvami drugače krši zakone in kljub opozorilom ministrstev nezakonitosti ne odpravi,
- če občinski svet v letu, za katero ni bil sprejet proračun, tudi za prihodnje leto ne sprejme proračuna, ki bi lahko začel veljati ob začetku leta, ali
- če se po najmanj trikratnem sklicu občinskega sveta v obdobju šestih mesecev občinski svet ne sestane na sklepčni seji.

Državni zbor lahko na predlog vlade razreši župana, če ne izvršuje zakonitih odločitev občinskega sveta ali ne izpolnjuje svojih zakonitih nalog oziroma s svojimi odločitvami drugače krši zakone in kljub opozorilom ministrstev nezakonitosti ne odpravi. V primeru razrešitve župana se uporabljajo zakonske določbe o predčasnem prenehanju mandata župana.

V primeru razpustitve občinskega sveta lahko državni zbor na predlog vlade razreši tudi župana, če ugotovi, da so podani razlogi iz prejšnjega odstavka. V primeru razrešitve občinskega sveta in župana imenuje državni zbor začasnega upravitelja. Začasni upravitelj do izvolitve novih organov občine opravlja naloge, ki jih v skladu z zakonom opravlja župan.

Ob razpustitvi občinskega sveta državni zbor razpiše predčasne volitve občinskega sveta, če razreši tudi župana, pa tudi nadomestne volitve župana.

XI. poglavje

VARSTVO LOKALNE SAMOUPRAVE IN PRAVIC POSAMEZNIKOV TER ORGANIZACIJ

91. člen

Občina oziroma pokrajina lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države pri Ustavnem sodišču, s katerimi se posega v ustavni položaj in pravice lokalne skupnosti.

92. člen

Občina oziroma pokrajina lahko v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor.

93. člen

Občina oziroma pokrajina ima v postopku, v katerem se odloča o pravicah in obveznostih posameznikov in organizacij pred državnimi organi položaj stranke, če so s temi akti neposredno prizadete njene pravice in koristi, določene z ustavo in zakoni.

94. člen

Državni zbor mora pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se v skladu z ustavo tičejo koristi samoupravnih lokalnih skupnosti, pridobiti njihovo mnenje. Če se predpis nanaša na posamezno samoupravno lokalno skupnost in posega v njene koristi, jo je treba seznaniti z namenom takšnega predpisa pred njegovim sprejemom.

Zakon o lokalni samoupravi – ZLS (Uradni list RS, št. [72/93](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XII. poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

95. člen

V delih občin, kjer se državljani na zborih krajanov v krajevnih skupnostih, skladno z zakonom o referendumu za ustanovitev občin odločijo, da bodo izvedli referendume o oblikovanju novih občin do 31. marca 1994, se izvedejo volitve do 30. junija 1994. V drugih občinah se izvedejo volitve aprila 1994, referendumi o oblikovanju novih občin pa najkasneje do 31. decembra 1995.

Do sprejetja nove systemske zakonodaje za financiranje občin pripada novo oblikovanim občinam delež javne porabe po sprejetem letnem proračunu preračunano na prebivalca, pri čemer se začete naložbe nadaljujejo po sprejetem programu za tekoče leto. Država zagotavlja takojšnje in redno financiranje novo nastali občini.

96. člen

V posameznih delih občine občani na svojih zborih oblikujejo zahteve po ustanovitvi svoje občine.

Zbore občanov skliče za območja sedanjih krajevnih skupnosti oziroma dele občine predsednik občinske skupščine oziroma župan.

V morebitnih sporih med posameznimi deli občine glede ustanovitve samostojnih občin posreduje arbitražna, ki jo sestavljajo predstavniki sprtih strani ter predstavniki vlade.

97. člen

Območja mestnih četrti določijo polnoletni prebivalci z referendumom.

98. člen

Državni zbor sprejme zakon o ustanovitvi in mejah novih občin v treh mesecih po izvedenih referendumih o ustanovitvi občin.

99. člen

Nove občine morajo v treh mesecih po uveljavitvi zakona iz prejšnjega člena izvoliti občinski oziroma mestni svet. Ta pripravi in sprejme statut in druge akte potrebne za prevzem funkcij po tem zakonu v treh mesecih po konstituiranju sveta.

Za volitve in sklice prvih sej občinskih oziroma mestnih svetov se uporabljajo določbe Zakona o lokalnih volitvah.

100. člen

Občinski sveti morajo v šestih mesecih po prevzemu funkcij po prejšnjem členu urediti medsebojna premoženjskopravna razmerja.

Osnova za delitev premoženja je zlasti:

- število prebivalstva;
- udeležba posameznih delov občine v zagotavljanju premoženja občine;
- lastna udeležba posameznih delov občine pri izgradnji ali oblikovanju premoženja v občini;
- obstoječa bremena občin ter terjatve, ki bodo dospevale v naslednjih letih.

Če pride do spora glede delitve premoženja sprte strani oblikujejo arbitražo, v kateri sodeluje predstavnik vlade, ter enako število predstavnikov sprtih strani.

Če spora ni mogoče rešiti na način iz prejšnjega odstavka, odloči Vrhovno sodišče v upravnem sporu meritorno.

101. člen

Delavci občinskih upravnih organov, razen delavcev, ki opravljajo državne funkcije, ki jih prevzame država in tajniki ter drugi zaposleni v organih krajevnih skupnosti imajo ob reorganizaciji lokalnih skupnosti po tem zakonu pravice, ki jih zakon zagotavlja delavcem v državnih organih za primer reorganizacije ali spremenjenih pristojnosti upravnih organov.

102. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi, v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Odločba o razveljavitvi prvega odstavka 95. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. [6/94](#)) spreminja 95. člen zakona tako, da se glasi:

»95. člen

V delih občin, kjer se državljani na zborih krajanov v krajevnih skupnostih, skladno z zakonom o referendumu za ustanovitev občin odločijo, da bodo izvedli referendume o oblikovanju novih občin do 31. marca 1994, se izvedejo volitve do 30. junija 1994. V drugih občinah se izvedejo volitve aprila 1994, referendumi o oblikovanju novih občin pa najkasneje do 31. decembra 1995. ([razveljavljen](#))

Do sprejetja nove sistemske zakonodaje za financiranje občin pripada novo oblikovanim občinam delež javne porabe po sprejetem letnem proračunu preračunano na prebivalca, pri čemer se začete naložbe nadaljujejo po sprejetem programu za tekoče leto. Država zagotavlja takojšnje in redno financiranje novo nastali občini.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. [57/94](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»10. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi. v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. [14/95](#)) črta 95. člen zakona:

»95. člen
(črtan)«;

črta 96. člen zakona:

»96. člen
(črtan)«;

črta 97. člen zakona:

»97. člen
(črtan)«;

črta 98. člen zakona:

»98. člen
(črtan)«;

spreminja 99. člen zakona tako, da se glasi:

»99. člen

Občinski sveti sprejmejo statute občin do 30. aprila 1995.

V enem mesecu po sprejemu statuta občine občinski svet sprejme poslovnik o svojem delu ter akt o organizaciji in delovnem področju občinske uprave. Župan izda akt o sistemizaciji delovnih mest v občinski upravi v enem mesecu po sprejemu akta o organizaciji in delovnem področju občinske uprave.«;

dodaja 99.a člen zakona, ki se glasi:

»99.a člen

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene zadeve iz državne pristojnosti, navedene v 101. členu zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94), veljajo od 1.1.1995 dalje kot državni predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo državni organi v mejah svojih pristojnosti.

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene lokalne zadeve iz 21. in 22. člena tega zakona, veljajo od 1.1.1995 dalje kot občinski predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo organi občin.

Z zakoni in drugimi državnimi predpisi določene pristojnosti organov prejšnjih občin za urejanje in izvrševanje zadev iz državne pristojnosti ne preidejo na organe novih občin.«;

spreminja 100. člen zakona tako, da se glasi:

»100. člen

Občinski sveti morajo do 30. septembra 1995 urediti medsebojna premoženjskopravna razmerja.

Osnova za delitev premoženja je zlasti:

- število prebivalstva;
- udeležba posameznih delov občine v zagotavljanju premoženja občine;
- lastna udeležba posameznih delov občine pri izgradnji ali oblikovanju premoženja v občini;
- obstoječa bremena občin ter terjatve, ki bodo dospevale v naslednjih letih.

Če pride do spora glede delitve premoženja sprte strani oblikujejo arbitražo, v kateri sodeluje predstavnik vlade, ter enako število predstavnikov sprtih strani.

Če spora ni mogoče rešiti na način iz prejšnjega odstavka, odloči Vrhovno sodišče v upravnem sporu meritorno.«;

dodaja 100.a člen zakona, ki se glasi:

»100.a člen

Dokler se občine ne dogovorijo o izvrševanju ustanoviteljskih pravic do javnih zavodov, skladov in javnih podjetij, ustanovljenih za območje več občin, izvršujejo ustanoviteljske pravice organi občine, v kateri je sedež javnega zavoda oziroma javnega podjetja, ob soglasju organov vseh občin na tem območju.«;

dodaja 100.b člen zakona, ki se glasi:

»100.b člen

Za člane občinskega sveta, župana, podžupana in tajnika se uporabljajo določbe zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93) in določbe zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 18/94).

Za zaposlene v občinski upravi se uporabljajo predpisi o delovnih razmerjih in plačah, ki veljajo za delavce v državni upravi. Pri tem se lahko za delovno mesto tajnika občinske uprave določi količnik za določitev osnovne plače največ v višini, ki ne dosega količnika delovnega mesta načelnika upravne enote.«;

dodaja 100.c člen zakona, ki se glasi:

»100.c člen

Občine morajo uskladiti svoje splošne akte, sprejete do uveljavitve tega zakona, z določbami tega zakona v roku 30 dni po uveljavitvi tega zakona.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»26. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Odločba razveljavitvi prvega odstavka 101. člena zakona o upravi in tretjega odstavka 99.a člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. [20/95](#)) spreminja 99.a člen tako, da se glasi:

»99.a člen

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene zadeve iz državne pristojnosti, navedene v 101. členu zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94), veljajo od 1.1.1995 dalje kot državni predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo državni organi v mejah svojih pristojnosti.

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene lokalne zadeve iz 21. in 22. člena tega zakona, veljajo od 1.1.1995 dalje kot občinski predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo organi občin.«;

Z zakoni in drugimi državnimi predpisi določene pristojnosti organov prejšnjih občin za urejanje in izvrševanje zadev iz državne pristojnosti ne preidejo na organe novih občin. ([razveljavljen](#))«;

ter v zvezi z razveljavitvijo tretjega odstavka 99.a člena zakona določa:

»Razveljavitev začne učinkovati 1. junija 1995.«.

Odločba o: – razveljavitvi 1. člena zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, – razveljavitvi prvega odstavka 99.a člena zakona o lokalni samoupravi, – razveljavitvi naslednjih točk v 3. členu zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin: točke I/11, točke V/13, kolikor se nanaša na upravne naloge, ki pomenijo izvrševanje občinskih predpisov s področja urejanja prometa, točke VI/1, kolikor se nanaša na pripravo lokacijske dokumentacije, točke VI/5, kolikor se nanaša na ugotavljanje javne koristi v skladu z občinskimi prostorskimi plani oziroma izvedbenimi akti, točke VI/7, kolikor se nanaša na prevzem upravnih nalog iz drugega odstavka 3. člena, četrtega odstavka 10. člena, tretjega odstavka 27. člena, prvega odstavka 28. člena, tretjega odstavka 41. člena in drugega odstavka 50. člena stanovanjskega zakona, iz pristojnosti mestnih občin, in točke VII/2, kolikor se nanaša na lokalne ceste, – razveljavitvi 9. člena zakona o spremembah in dopolnitvah stanovanjskega zakona, kolikor se nanaša na mestne občine, – ugotovitvi, da zakon o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, ni v skladu z ustavo, kolikor ne upošteva posebnega ustavnega statusa mestnih občin, in o naložitvi Državnemu zboru, da mora to neskladje z ustavo odpraviti v 9 mesecih od objave te odločbe v Uradnem listu RS, – ugotovitvi, da točke I/1, III/1, III/10, IV/1, V/6, V/19, VI/2, VI/3, VI/8 in VII/3 člena 3 zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, niso v neskladju z ustavo, – ugotovitvi, da točke V/13, VI/1, VI/5, VI/7 in VII/2 člena 3 zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin, v preostalem niso v neskladju z ustavo, razen v delih iz točke 3 tega izreka (Uradni list RS, št. [44/96](#)) spreminja 99.a člen zakona tako, da se glasi:

»99.a člen

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene zadeve iz državne pristojnosti, navedene v 101. členu zakona o upravi (Uradni list RS, št. 67/94), veljajo od 1.1.1995 dalje kot državni predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo državni organi v mejah svojih pristojnosti. ([razveljavljen](#))

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene lokalne zadeve iz 21. in 22. člena tega zakona, veljajo od 1.1.1995 dalje kot občinski predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo organi občin.

Z zakoni in drugimi državnimi predpisi določene pristojnosti organov prejšnjih občin za urejanje in izvrševanje zadev iz državne pristojnosti ne preidejo na organe novih občin. ([razveljavljen](#))«.

Zakon o dopolnitvi zakona o lokalni samoupravi – ZLS-G (Uradni list RS, št. [26/97](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – ZLS-H (Uradni list RS, št. [70/97](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»18. člen

Občinski sveti morajo uskladiti statute s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Ožjim delom občin, ki so pravne osebe in katerih organizacija, delovanje in pravni status ne bodo usklajeni z določbami tega zakona, preneha pravna subjektiviteta ter se po uradni dolžnosti odpravijo njihovi žiro računi z 31. 12. 1998.

Določba drugega odstavka 12. člena tega zakona se prične uporabljati s konstituiranjem novih občinskih organov po rednih lokalnih volitvah v letu 1998.

19. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembi zakona o lokalni samoupravi – ZLS-I (Uradni list RS, št. [10/98](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – ZLS-J (Uradni list RS, št. [74/98](#)) spreminja 100. člen zakona tako, da se glasi:

»100. člen

Prvi občinski sveti občin, ustanovljenih z zakonom o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij (Uradni list RS, št. 60/94, 69/94 – popr. in 69/94) na območju posameznih prejšnjih občin, morajo v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona, vendar najkasneje do 30. 11. 1998, opraviti delitev premoženja, ki je ob ustanovitvi prešlo v njihovo skupno lastnino in urediti vsa druga medsebojna premoženjskopravna razmerja.

Dokler občinski sveti občin ne sklenejo sporazuma iz prejšnjega odstavka, opravljajo posle rednega upravljanja s še nerazdeljenim skupnim premoženjem organi občine, na katere območju je premoženje, oziroma organi občine, v kateri je sedež javnega zavoda, javnega podjetja ali sklada.

Osnova za delitev premoženja je zlasti:

- število prebivalstva;
- udeležba posameznih delov občine v zagotavljanju premoženja občine;
- lastna udeležba posameznih delov občine pri izgradnji ali oblikovanju premoženja v občini;
- obstoječa bremena občin ter terjatve, ki bodo dospevale v naslednjih letih.

Če pride do spora glede delitve premoženja sprte strani oblikujejo arbitražo, v kateri sodeluje predstavnik vlade, ter enako število predstavnikov sprtih strani.

Če spora tudi z arbitražo ni mogoče rešiti oziroma arbitraže ni bilo mogoče oblikovati, odloči upravno sodišče v upravnem sporu meritorno.

Če postopek ureditve premoženjskopравnih vprašanj med občinami ter delitev premoženja ni zaključena v roku iz prvega odstavka tega člena, se premoženje razdeli v skladu z določbami 51.c člena tega zakona.

Iz naslova ureditve medsebojnih premoženjskopравnih razmerij ter delitve premoženja med občinami po tem zakonu se ne obračunava in ne plačuje prometnega davka.«;

črta 100.a člen zakona:

»100.a člen
(črtan)«;

spreminja 100.b člen zakona tako, da se glasi:

»100.b člen

Če ta zakon ne določa drugače, se do sistemske ureditve plač in delovnih razmerij za občinske funkcionarje smiselno uporabljajo določbe zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list SRS, št. 30/90, 18/91, 22/91 ter Uradni list RS, št. 2/91-I in 4/93) in določbe zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 18/94 in 36/96).

Za opravljanje občinskih funkcij imajo občinski funkcionarji pravico do plače, če funkcijo opravljajo poklicno oziroma do dela plače, če funkcijo opravljajo nepoklicno. Najvišje vrednotena funkcija v občini je funkcija župana.

Občine se razvrstijo v skupine po številu prebivalcev. V posamezni skupini občin se določijo naslednji količniki za najvišje vrednoteno funkcijo:

- v prvi skupini občin, ki imajo nad 100 000 prebivalcev	9,0
- v drugi skupini občin, ki imajo od 30 001 do 100 000 prebivalcev	8,5
- v tretji skupini občin, ki imajo od 15 001 do 30 000 prebivalcev	8,0
- v četrti skupini občin, ki imajo od 10 001 do 15 000 prebivalcev	7,5
- v peti skupini občin, ki imajo od 5 001 do 10 000 prebivalcev	7,0
- v šesti skupini občin, ki imajo od 3 001 do 5 000 prebivalcev	5,0
- v sedmi skupini občin, ki imajo do 3 000 prebivalcev	3,5

Občinski funkcionarji so upravičeni do dodatka za opravljanje funkcije (funkcijski dodatek).

Dodatek za opravljanje funkcije župana (funkcijski dodatek) v Mestni občini Ljubljana je 90%, Mestni občini Maribor 75%, v občinah iz druge skupine 60%, v občinah iz

tretje do sedme skupine 50% količnika za najvišje vrednoteno funkcijo v občini. Če župan opravlja funkcijo nepoklicno, mu pripada plača v višini 50% plače, ki bi jo dobil, če bi funkcijo opravljal poklicno.

Občinskim funkcionarjem ne pripadajo posebni dodatki po zakonu o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti ter po uredbi o količnikih za določitev plače in dodatkih zaposlenih v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih (Uradni list RS, št. 35/96 in 5/98), razen dodatka za delovno dobo.

Plača oziroma del plače podžupana se oblikuje v višini največ 80% plače oziroma dela plače župana, del plače članov občinskega sveta pa največ do višine 15% plače župana. Višina plače oziroma dela plače podžupana in dela plače člana občinskega sveta se določi z aktom občinskega sveta.

Za zaposlene v občinski upravi in v službi ožjega dela občine (krajevni, vaški ali četrtni skupnosti), ki je pravna oseba in ima v skladu s statutom občine pravico zaposlovati delavce, se uporabljajo predpisi o delovnih razmerjih in plačah, ki veljajo za delavce v državni upravi. Za delovno mesto tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo delovno razmerje in plače načelnikov upravnih enot, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

Glede na izobrazbo tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave, določene z aktom občinskega sveta v skladu z 49.d členom zakona, je količnik za določitev osnovne plače tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo 6,4, tajnika občine do 5000 prebivalcev z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo 6,00, tajnika občine z višjo strokovno izobrazbo pa 5,3. Količnik za določitev osnovne plače tajnika občine s srednjo izobrazbo je 3,00.«;

ter vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»43. člen

Zakone, ki urejajo naloge, ki se nanašajo na razvoj mest, je treba uskladiti s tem zakonom do 1. 1. 2000.

44. člen

Občinski sveti morajo uskladiti statute in druge splošne akte občin s tem zakonom do 31. 3. 1999.

Določbe tega zakona, na podlagi katerih:

- občinski svet predstavlja, ga sklicuje in vodi njegove seje župan,
- se imenujejo podžupani,
- se oblikujejo delovna telesa občinskega sveta,
- se določa nepoklicno opravljanje občinskih funkcij in pravica župana ter podžupana, da se odločita za poklicno opravljanje svoje funkcije,
- se oblikujejo in izplačujejo plače občinskih funkcionarjev,

se začno uporabljati s konstituiranjem novih občinskih organov in s prevzemom funkcij občinskih funkcionarjev po rednih lokalnih volitvah v letu 1998.

45. člen

Tajniki občin, ki jim z dnem uveljavitve tega zakona preneha funkcija, nadaljujejo z vodenjem občinskih uprav, če s tem soglašajo. Z aktom o imenovanju se ugotovi prenehanje funkcije in opravi razporeditev na delovno mesto tajnika občine, za katerega se lahko uporablja še naziv direktor občinske uprave.

Če tajnik občine ne nadaljuje z delom, ima pravico, da se v tridesetih dneh po prenehanju funkcije vrne na delovno mesto, ki ustreza njegovi izobrazbi in ga je opravljal pred imenovanjem za tajnika občine oziroma pravico do razporeditve na delovno mesto v občinski upravi, ki ustreza njegovi izobrazbi, znanju in zmožnostim v skladu z zakonom.

Če se tajnik občine ne vrne na prejšnje delovno mesto, ne sprejme razporeditve oziroma ga ni mogoče razporediti ker ni prostega delovnega mesta, ima pravico do nadomestila plače v višini, ki bi jo prejemal, če bi opravljal delo tajnika občine, vendar najdlje tri mesece od vročitve sklepa o razrešitvi.

Z dnem uveljavitve tega zakona se ukinejo delovna mesta dosedanjih sekretarjev občinskih svetov. Če je sekretar občinskega sveta delavec občinske uprave, se delavca razporedi na drugo delovno mesto v občinski upravi, ki ustreza njegovi izobrazbi, znanju in zmožnostim v skladu z zakonom.

46. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Odločba o razveljavitvi tretjega odstavka 51.b člena, 51.c člena ter prvega, drugega in šestega odstavka 100. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. [59/99](#)) spreminja 100. člen zakona tako, da se glasi:

»100. člen

Prvi občinski sveti občin, ustanovljenih z zakonom o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij (Uradni list RS, št. 60/94, 69/94 – popr. in 69/94) na območju posameznih prejšnjih občin, morajo v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona, vendar najkasneje do 30. 11. 1998, opraviti delitev premoženja, ki je ob ustanovitvi prešlo v njihovo skupno lastnino in urediti vsa druga medsebojna premoženjskopravna razmerja. ([razveljavljen](#))

Dokler občinski sveti občin ne sklenejo sporazuma iz prejšnjega odstavka, opravljajo posle rednega upravljanja s še nerazdeljenim skupnim premoženjem organi občine, na katere območju je premoženje, oziroma organi občine, v kateri je sedež javnega zavoda, javnega podjetja ali sklada. ([razveljavljen](#))

Osnova za delitev premoženja je zlasti:

- število prebivalstva;
- udeležba posameznih delov občine v zagotavljanju premoženja občine;
- lastna udeležba posameznih delov občine pri izgradnji ali oblikovanju premoženja v občini;
- obstoječa bremena občin ter terjatve, ki bodo dospevale v naslednjih letih.

Če pride do spora glede delitve premoženja sprte strani oblikujejo arbitražo, v kateri sodeluje predstavnik vlade, ter enako število predstavnikov sprtih strani.

Če spora tudi z arbitražo ni mogoče rešiti oziroma arbitraže ni bilo mogoče oblikovati, odloči upravno sodišče v upravnem sporu meritorno.

Če postopek ureditve premoženjskopравnih vprašanj med občinami ter delitev premoženja ni zaključena v roku iz prvega odstavka tega člena, se premoženje razdeli v skladu z določbami 51.c člena tega zakona. ([razveljavljen](#))

Iz naslova ureditve medsebojnih premoženjskopравnih razmerij ter delitve premoženja med občinami po tem zakonu se ne obračunava in ne plačuje prometnega davka.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi – ZLS-K (Uradni list RS, št. [70/00](#)) spreminja 100. člen zakona tako, da se glasi:

»100. člen

Občine, ustanovljene do uveljavitve zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (ZLS-K), razdelijo skupno premoženje, v skladu z določbami prvega in drugega odstavka 51.b člena zakona, v skupnem roku šest mesecev. Rok začne teči z dnem uveljavitve zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (ZLS-K).

Dokler občine ne sklenejo sporazuma iz prejšnjega odstavka, opravljajo posle rednega upravljanja s še nerazdeljenim skupnim premoženjem organi občine, na katere območju je premoženje, ob soglasju vseh občin, ustanovljenih na območju posameznih prejšnjih občin. Ustanoviteljske pravice do skupnih javnih zavodov, javnih podjetij in skladov pa izvršujejo organi občine, v kateri je njihov sedež, v soglasju z organi drugih občin, za območje katerih je bil ustanovljen javni zavod, javno podjetje ali sklad. Soglasje je lahko splošno in dano v naprej. Če občina ne odreče soglasja v petnajstih dneh od prejema pisnega predloga, se šteje, da je soglasje dano.

Osnova za delitev premoženja je zlasti:

- število prebivalstva;
- udeležba posameznih delov občine v zagotavljanju premoženja občine;
- lastna udeležba posameznih delov občine pri izgradnji ali oblikovanju premoženja v občini;
- obstoječa bremena občin ter terjatve, ki bodo dospevale v naslednjih letih.

Če občine ne sklenejo sporazuma v šestih mesecih po uveljavitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (ZLS-K), morajo ustanoviti arbitražo. Za ustanovitev, sestavo, postopek in odločanje arbitraže se uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, kolikor ni s tem zakonom določeno drugače. Arbitražo ustanovijo župani z arbitražno pogodbo v tridesetih dneh od poteka roka iz prvega odstavka tega člena. Z arbitražno pogodbo opredelijo župani sporni predmet in določijo pristojnost arbitraže, način določitve postopka pred arbitražo, kraj zasedanja arbitraže in čas začetka dela arbitraže ter pravice in obveznosti strank v arbitražnem postopku. Vsaka občina imenuje v arbitražo po enega arbitra. Enega arbitra, ki je predsednik arbitraže, pa imenuje vlada. Arbiter ne more biti občinski funkcionar, delavec občinske uprave ali poslovodni delavec oziroma delavec javnega sklada, javnega zavoda, javnega podjetja oziroma družbe ter druge organizacije, ki je uporabnik sredstev proračuna občine – stranke arbitraže ali oseba, ki je z

občino v trajnih poslovnih odnosih oziroma je od nje odvisna, ali druga oseba, ki zaradi izločitvenih razlogov iz 70. člena zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99), ne more opravljati sodniške funkcije. Občine imenujejo arbitre v tridesetih dneh od poteka roka iz prvega odstavka tega člena. Arbitraža razsoja po postopku, ki ga v skladu z arbitražno pogodbo določi sama ter po pravičnosti. Arbitraža sprejme odločitev z glasovanjem. Posamezni arbiter ima tolikšno število glasov, kot znaša razmerje med številom prebivalcev v občini, ki ga je imenovala in številom vseh prebivalcev na območju občin, ki so arbitražo ustanovile. Arbitražna odločba je sprejeta, če zanjo glasuje večina vseh arbitrov, ki so glasovali in če zanjo glasujejo arbitri, ki imajo najmanj polovico glasov in če ji arbiter, ki ga je imenovala vlada, ne nasprotuje. Postopek pred arbitražo mora biti končan v šestih mesecih od poteka roka iz prvega odstavka tega člena.

Če spora tudi z arbitražo ni mogoče rešiti oziroma arbitraže ni bilo mogoče oblikovati, odloči upravno sodišče v upravnem sporu meritorno. Občine so dolžne vložiti predlog pri upravnem sodišču. Če tega ne storijo v tridesetih dneh po preteku roka za arbitražni postopek, vloži predlog državni pravobranilec na zahtevo vlade. O sporih v zvezi z ureditvijo medsebojnih premoženjskopравnih razmerij in delitve premoženja občin odloča upravno sodišče hitro in prednostno.

Upravno sodišče z odločbo razdeli premoženje v skladu z načinom sporazumne delitve, če je na podlagi načina sporazumne razdelitve premoženja, ki so ga sprejeli vsi občinski sveti, sporazum podpisalo več kot polovica županov. Predlog mora vložiti vsaj ena občina v tridesetih dneh od poteka roka za sklenitev sporazuma iz prvega odstavka tega člena.

Iz naslova ureditve medsebojnih premoženjskopравnih razmerij ter delitve premoženja med občinami po tem zakonu se ne obračunava in ne plačuje davka.«;

ter vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»10. člen

Občinski sveti morajo uskladiti statute s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

11. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.